

แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

Guidelines for solving debt problem of Phuket's people

วรลักษณ์ ระวังภัย, นิตติกร สุวรรณศิลป์,
สิทธิ์ชัย ลิมาพร และพรระฆมน บุษบงษ์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Woraluck Ravangpai, Nittikorn Suwansin,
Sitchai Limapon and Pansamon Bussabong
Prince of Songkla University

ประวัติย่อ

1. วรลักษณ์ ระวังภัย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, e-mail: woralucl190239@gmail.com

2. อาจารย์นิตติกร สุวรรณศิลป์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์, e-mail: nittikorn.s@psu.ac.th

3. อาจารย์สิทธิ์ชัย ลิมาพร (Corresponding author) อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, e-mail: sitchai.l@psu.ac.th

4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรระฆมน บุษบงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์, e-mail: pansamon.b@psu.ac.th

Received: February 9, 2024; Received: March 4, 2024; Accepted: April 30, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต โดยเน้นไปที่แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ ในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 6 คน และการวิจัยเชิงปริมาณในรูปของแบบสอบถาม จำนวน 399 ครัวเรือน สถิติที่ใช้ประกอบด้วย การวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมานในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษา พบว่า จากแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่กลุ่มตัวอย่างนำมาประกอบการพิจารณาเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินมากที่สุด คือ เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน และเป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตพบว่า ค่าเฉลี่ยภาพรวมของปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน = 3.49, SD = 0.567 และค่าเฉลี่ยแนวทางการแก้ปัญหานี้สิน ค่าเฉลี่ยรวม = 3.44, SD = 0.633 ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ปัญหานี้สิน โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ $r = 0.482$ ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการการเงิน $r = 0.444$ ด้านวัตถุประสงค์การก่อหนี้ $r = 0.400$ ทั้งนี้ หากสถาบันการเงินได้พิจารณาให้ความรู้ผู้กู้ และติดตามการใช้เงินให้ถูกวัตถุประสงค์จำทำให้การแก้หนี้ดีขึ้น

คำสำคัญ: แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน, ปัญหาหนี้สิน, ภาวะหนี้สิน, การพัฒนาที่ยั่งยืน, จังหวัดภูเก็ต

Abstract

The guidelines for solving the debt problems of people in Phuket aims to study sustainable development goals (SDGs) as a qualitative research approach. Data was collected through in-depth interviews with executives of various types of financial institutions in Phuket province, totaling 6 individuals. This research also aims to identify factors related to debt issues that are correlated with the guidelines for solving the debt problems of people in Phuket as a quantitative research approach. Data was collected using questionnaires from 399 households residing in Phuket province. Statistical methods used in the research included descriptive statistics, which involved frequency, percentage, mean, and standard deviation calculations. Inferential statistics were used to analyze the data, including correlation coefficient calculations. The study revealed that the SDGs that were most frequently incorporated into the guidelines for solving the debt problems included Goal 1: No Poverty and Goal 8: Promoting sustained economic growth. In the analysis of factors contributing to debt issues related to the guidelines for solving the debt problems of people in Phuket, 7 dimensions were identified: income, economy, expenses, attitudes, consumption behavior, debt purposes, and lack of financial management knowledge. These dimensions were found to be associated with strategies such as financial planning in households, increasing household income, debt consolidation etc.

Keywords: debt problem, guidelines for solving debt problem, debt issues, sustainable development, phuket province

บทนำ

ปัญหาหนี้สินและความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอีกปัญหาที่สำคัญเนื่องจากในปัจจุบันสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากปัญหาเศรษฐกิจโลกที่ตกต่ำ และปัญหาความไม่มั่นคงทางการเมือง รวมถึงการผันผวนของค่าเงิน อีกทั้งในปี พ.ศ. 2562 ประเทศไทยต้องเผชิญกับภาวะการแพร่เชื้อของโรคระบาด Covid-19 ทำให้รายได้ครัวเรือนของประชาชนลดลงจากการถูกลดเงินเดือนหรือการสูญเสียรายได้จากการถูกเลิกจ้างงาน ทำให้แต่ละครัวเรือนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ส่งผลให้มาตรฐานชีวิตและความเป็นอยู่ของครัวเรือนไทยทั้งประเทศลดต่ำลง ซึ่งอาจนำไปสู่การกักตุนเงินจนกลายเป็นปัญหาหนี้สินตามมา และในปัจจุบันระดับหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของไทยเพิ่มสูงขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และส่วนใหญ่มาจากภาระหนี้ที่สูงขึ้น เมื่อพิจารณาหนี้ครัวเรือนส่วนใหญ่ในรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมจากสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายใหญ่ของหนี้ครัวเรือน พบว่า การกู้ยืมเพื่อนำไปชำระหนี้เดิมมาเป็นอันดับแรก การใช้ส่วนตัวมาเป็นอันดับที่สอง และอันดับที่สาม คือใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ ซึ่งแตกต่างจากการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ที่ส่วนใหญ่เป็นการกู้ยืมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยและรถยนต์ และจากผลการศึกษาพบว่า การท่องเที่ยวถือเป็นค่าใช้จ่ายที่ครัวเรือนที่มีหนี้และมีปัญหาควรลดลง (ฉัตรชัย ตวงรัตนพันธ์, 2565)

จังหวัดภูเก็ตเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและเป็นเป้าหมายของการเดินทางจากนักท่องเที่ยวทั่วโลก สภาพเศรษฐกิจในจังหวัดภูเก็ตถูกขับเคลื่อนจากภาคการท่องเที่ยวเป็นหลัก เมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จังหวัดภูเก็ตได้รับผลกระทบเป็นอย่างมากจากการขาดรายได้จากนักท่องเที่ยวทั้งต่างชาติและชาวไทย เนื่องมาจากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ธุรกิจที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก รวมถึงยังส่งผลไปถึงพนักงาน หรือลูกจ้างแรงงานทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัดที่เข้ามาทำงานในจังหวัดภูเก็ต และประชาชนในจังหวัดภูเก็ตที่ประกอบอาชีพอีกหลากหลายที่ต้องปิดกิจการไปในช่วงการระบาดครั้งแรก และบางธุรกิจที่ต้องขาดทุนหนักถึงขั้นปิดกิจการลง (พันธ์ ทองชุมนุม และ ชยานนท์ ภูเจริญ, 2563) และจากสถิติรายได้และรายจ่ายของครัวเรือน พ.ศ. 2564 พบว่า จังหวัดภูเก็ตหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนอยู่ที่ 285,240.04 บาท (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ต โดยเน้นไปที่แนวทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นกรอบทิศทางพัฒนาของโลก ตามเป้าหมายที่ 1 การขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ เป้าหมายที่ 2 การขจัดความหิวโหย เป้าหมายที่ 3 การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี เป้าหมายที่ 8 การจ้างงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน และการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และเป้าหมายที่ 16 การส่งเสริมสังคมที่สงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก และครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564) มาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ต เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาต่อไป

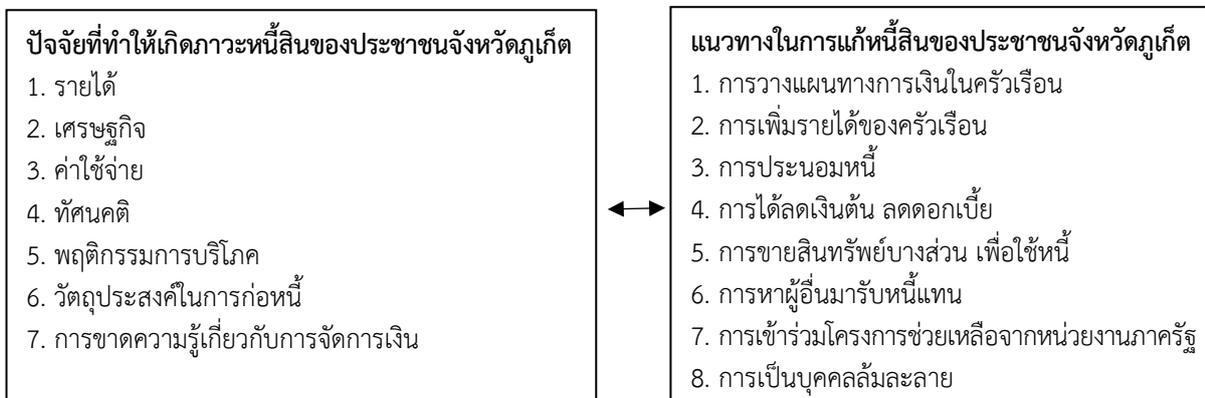
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตโดยเน้นไปที่แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ต เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาต่อไป
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ต้องการให้ประชาชนในจังหวัดภูเก็ตอยู่ดีมีสุข ไม่มีหนี้สินสิ้นพันตัวจนเป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิต ได้นำแนวทางที่ได้ไปดำเนินการเพื่อลดภาวะการเป็นหนี้สินของประชาชนชาวจังหวัดภูเก็ตได้อย่างยั่งยืน

กรอบการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบการวิจัย

ทบทวนวรรณกรรม

หนี้สิน

หนี้สิน หมายถึง จำนวนเงินที่บุคคลหรือกิจการเป็นหนี้ และสิทธิเรียกร้องที่บุคคลภายนอกมีต่อบุคคลหรือกิจการ หนี้สินเป็นพันธะที่บุคคลหรือกิจการจะต้องชดใช้ไม่ว่าจะเป็นการชดใช้ด้วยเงินสด หรือสิ่งมีค่าสินค้าหรือบริการ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2557 อ้างถึงใน พิมลวรรณ เตชานูเบกษา, 2558) หนี้สินเป็นผลของรายการและเหตุการณ์บัญชีที่เกิดขึ้นแล้วในอดีตก่อให้เกิดภาระผูกพันในปัจจุบัน ซึ่งกิจการจะต้องชำระหนี้สินนั้นให้หมดไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งภาระผูกพัน คือ หน้าที่และความรับผิดชอบที่กิจการจะต้องปฏิบัติตามที่ตกลงไว้ การชำระหนี้สินจะทำให้กิจการสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจไป การชำระหนี้สินหรือภาระผูกพันในปัจจุบันอาจทำได้หลายแบบ ตัวอย่างเช่น การชำระด้วยเงินสด การโอนสินทรัพย์อื่น ๆ การให้บริการของกิจการในอนาคต การเปลี่ยนจากภาระผูกพันเดิมเป็นภาระผูกพันใหม่โดยการก่อหนี้ใหม่เพื่อมาชำระหนี้เดิม (อรชума มูลศรี, 2558) สรุปประเด็นสำคัญของคำว่าหนี้สินในการวิจัยนี้คือ จำนวนเงินที่เกิดจากปัจจัยตามกรอบแนวคิดเป็นพันธะที่จะต้องชดใช้ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบเงินสด หรือสิ่งมีค่า ตามแต่ที่สัญญาที่ตกลงกันได้

การพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง แนวทางในการพัฒนาที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชากรในปัจจุบัน โดยไม่ทำให้ความสามารถในการตอบสนองความต้องการลดลง โดยการพัฒนาที่ยั่งยืนมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) การเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) 2) ความครอบคลุมทางสังคม (Social Inclusion) และ 3) การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (Environmental Protection) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) นั้นมีทั้งหมด 17 เป้าหมาย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564) สรุปประเด็นสำคัญการศึกษาวิจัยคือ มีแนวทางการพัฒนาอย่างไรให้เกิดความยั่งยืนในการไม่เกิดการกลับไปเกิดภาวะหนี้สินขึ้นอีกหลังจากได้รับการแก้ไขปัญหาไปแล้ว

ณัฐพล ท้วมจันทร์ (2555) ได้สรุปถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้สิน ได้แก่ 1) รายได้ไม่พอต่อค่าใช้จ่ายรายวัน จึงต้องกู้ 2) ด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจตกต่ำรายได้น้อยต้องกู้มาลงทุน และใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน 3) ด้านค่าใช้จ่าย มีค่าใช้จ่าย เช่น การเจ็บป่วยที่ใช้เงินมาก 4) ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค ใช้จ่ายเกินความจำเป็น เช่น เล่นการพนัน ไม่มีความรู้ด้านการใช้เงินหรือจัดการการเงิน นอกจากนี้ ปิณัฏ ธรณรงค์รักษ์ (2558 อ้างถึงใน กานต์มณี การินทร์, 2565) พบว่า บางคนมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นหนี้ และมรกต วงศ์อรินทร์ (2563) สรุปว่า เป็นหนี้เพราะนำเงินมาซื้อสิ่งของต่าง ๆ ตามความต้องการ หรือตามวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ จะเอาเงินไปตอบสนองความต้องการอะไรบ้าง สรุปประเด็นสำคัญคือที่มาของหนี้สินจากปัจจัยต่าง ๆ ทั้งที่สามารถควบคุมได้และไม่สามารถควบคุมได้ตามภาวะเศรษฐกิจ หรือพฤติกรรมกรรมการบริโภค เพื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาให้ได้ผลสำเร็จ

สำหรับแนวทางการแก้หนี้สินได้สรุปไว้ในงานวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุนทร คุณชัยมั่ง และคณะ (2565) ศึกษาเรื่อง แนวทางการแก้ปัญหานี้สินภาคครัวเรือนของประชาชนในระดับฐานรากอย่างยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า มีข้อค้นพบสำคัญ 2 ประการ ดังนี้ 1) สภาพของหนี้ครัวเรือน เคลื่อนตัวในทางตรงกันข้ามกับหนี้ครัวเรือนในระดับมหภาค กล่าวคือ หนี้ครัวเรือนของประชาชนในระดับฐานราก มีสัดส่วนหนี้ต่อรายได้ครัวเรือนในอัตราที่เพิ่มขึ้น และศูนย์จัดการกองทุนชุมชน 3 ใน 4 ศูนย์ของกรณีศึกษา สามารถลดสัดส่วนหนี้ต่อรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในปี พ.ศ. 2562) ปัจจัยความสำเร็จที่เกิดขึ้น เป็นผลมาจาก “กลไกขับเคลื่อนความสำเร็จ” 3 กลไก ได้แก่ 2.1) ความสามารถในการปฏิบัติการขององค์กรชุมชน ร่วมกับคำแนะนำจากกรมการพัฒนาชุมชน 2.2) การทำงานร่วมกันของสถาบันการเงินในชุมชนและศูนย์จัดการกองทุนชุมชน และ 2.3) กระบวนการทำงานที่นำเอาเรื่องเศรษฐกิจมาเกี่ยวข้องกับกำจัดการหนี้ โดยมุ่งสื่อสารทำความเข้าใจต่อเรื่องหนี้และการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ที่ไม่สอดคล้องกับรายได้จากภาคเกษตรที่มีลักษณะเป็นฤดูกาลและผันผวน

ชนาภวิวัฒน์ ชันทะ และสุภาภรณ์ ตั้งตรงไพโรจน์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง หนี้ครัวเรือนไทยกับแนวทางแก้ไขที่ยั่งยืน พบว่า ภาวะหนี้สินครัวเรือนของไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในขณะที่ประชาชนกลับมีรายได้และความสามารถในการชำระหนี้ที่ต่ำลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในระดับมหภาคได้ในที่สุด ดังนั้น การแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม ซึ่งในปัจจุบันพบว่า คนไทยเป็นหนี้เร็วขึ้น เป็นหนี้นานขึ้น และเป็นหนี้มากขึ้น แม้ภาครัฐจะออกมาตรการใด ๆ มาเพื่อบรรเทาปัญหาหนี้สินของครัวเรือน เช่น การแก้ไขปัญหาล้างเงินกู้ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ แต่ประสิทธิภาพของมาตรการเหล่านั้นจะน้อยหากครัวเรือนยังคงขาดวินัยทางการเงิน จึงจำเป็นต้องสร้างความรู้ทางการเงินโดยเฉพาะการบริหารหนี้สินครัวเรือน

มนต์หนา คงแก้ว และคณะ (2561) ศึกษาเรื่อง สถานการณ์หนี้ครัวเรือนกับแนวทางการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อความพอเพียง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สาเหตุและปัญหาของหนี้ครัวเรือนส่วนใหญ่มาจากระดับการบริโภคที่สูงขึ้นของครัวเรือน รองลงมาคือ ความต้องการถือเงินเพื่อการลงทุนของครัวเรือน หนี้ในระบบสามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่าหนี้ในระบบ ระดับรายได้ไม่แน่นอนและไม่พอเพียงต่อรายจ่ายอุปโภคและบริโภค และพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัย ตามลำดับ ส่วนการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการออมเงินอย่างสม่ำเสมอมากที่สุด รองลงมา คือ การตระหนักถึงความสำคัญของเงินฉุกเฉินเพื่อสำรองใช้เมื่อยามจำเป็น การนำเงินไปลงทุนอื่น ๆ เพื่อต่อยอดรายได้ให้เพิ่มมากขึ้นและการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการใช้จ่ายเงิน ตามลำดับ สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สินครัวเรือนที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมาก ได้แก่ การสร้างความรู้

ความเข้าใจและทักษะการบริหารจัดการเงิน หนี้สิน และการออมแก่ครัวเรือน รองลงมาคือ การกระจายรายได้ และส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน

พิมลวรรณ เตชานุเบกษา (2558) ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและการจัดการหนี้สิน ของประชากรในตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอมะขาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาหนี้สินโดยรวม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย และด้านพฤติกรรมผู้บริโภค ระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านรายได้ การจัดการหนี้สินของประชากรพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการหนี้สิน ด้านการดำเนินตามวัตถุประสงค์ของการใช้เงินกู้ อยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการหนี้สิน ด้านการชำระคืนเงินกู้ ด้านความช่วยเหลือหรือคำปรึกษาทางด้านหนี้สิน และด้านการวางแผนใช้จ่ายเงิน อยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการหนี้สินด้านการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ อยู่ในระดับน้อย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ผู้บริหารธนาคารหรือสถาบันการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียน และลูกหนี้ของธนาคารหรือสถาบันการเงิน ในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 6 คน (Morse, 1994) ซึ่งทั้ง 6 ท่าน เป็นตัวแทนผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเป็นผู้บริหารสถาบันการเงินที่เป็นเจ้าหน้าที่ของประชาชนและเป็นประชาชนที่เป็นหนี้สินในจังหวัดภูเก็ต และสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการเป็นหนี้ได้ด้วยจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จะศึกษาด้วยวิธีเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต และแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต จากกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 399 ครัวเรือน

เครื่องมือวิจัย

ใช้การตั้งคำถามเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ต โดยใช้แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และแนวคิดทฤษฎีอื่น ซึ่งคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ 1) ท่านมีแนวทางในการค้นพบวิธีการแก้หนี้สิน โดยที่ท่านปฏิบัติหรือพบเห็นการปฏิบัติของประชาชน และทำให้สามารถมีแนวทางแก้หนี้สิน จนทำให้ท่านมีวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน ได้แก่อะไรบ้าง และ 2) หากเน้นในเรื่องแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ได้แก่ เป้าหมายที่ 1 การขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ เป้าหมายที่ 2 การขจัดความหิวโหย เป้าหมายที่ 3 การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี เป้าหมายที่ 8 การจ้างงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน และการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เป้าหมายที่ 16 การส่งเสริมสังคมที่สงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก และครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ท่านนำมาใช้ในการแก้หนี้สินหรือไม่ หากใช่ ใช้อย่างไร จากนั้นนำผลจากการสัมภาษณ์แยกเป็นข้อ ๆ เพื่อนำมาหาข้อสรุปและวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จะเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่าง มีปัจจัยตามกรอบแนวคิด ประกอบด้วย รายได้ เศรษฐกิจ ค่าใช้จ่าย ทัศนคติ พฤติกรรมการบริโภค วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยเป็นการนำงานวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มาใช้ในการวิจัย ใช้รูปแบบการสังเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลมาจัดเป็นหมวดหมู่ และมาให้ระดับความเห็นจากมากไปน้อยคำนวณเป็นร้อยละ และใช้วิธีการบรรยายผลการวิจัย ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จะเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายลักษณะโดยทั่วไปและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะหนี้สินของผู้ตอบแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ และวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ต โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation)

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1 ซึ่งแสดงถึงการนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน และตารางที่ 2 ซึ่งแสดงถึงการนำแนวทางอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงถึงการนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	จัดอันดับ การนำมาประกอบการพิจารณา
เป้าหมายที่ 1 การขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่	1
เป้าหมายที่ 8 การจ้างงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน และการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	1
เป้าหมายที่ 3 การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี	2
เป้าหมายที่ 16 การส่งเสริมสังคมที่สงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก และครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	3
เป้าหมายที่ 2 การขจัดความหิวโหย	4

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารธนาคารหรือสถาบันการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียน และลูกหนี้ของธนาคารหรือสถาบันการเงิน เลือกนำแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป้าหมายที่ 1 การขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ และเป้าหมายที่ 8 การจ้างงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน และการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน มาเป็นอันดับ 1 เนื่องจากหากทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเข้าถึงแหล่งการสร้างรายได้ที่ดี จะทำให้ทุกคนมีรายได้ที่เพียงพอกับรายจ่ายของตนเอง ทำให้เป็นหนี้้น้อยลง และภาครัฐควรสร้างหลักประกันส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนมีงานทำมีรายได้ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน อันดับที่ 2 คือ เป้าหมายที่ 3 การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี เนื่องจากการที่ลูกหนี้สามารถปลดหนี้ได้ และได้หลักประกันคืน จะทำให้ลูกหนี้ลดภาวะความเครียดลงได้ เนื่องจากไม่ต้องกังวลว่าจะไม่มี

ที่อยู่อาศัย อันดับที่ 3 คือเป้าหมายที่ 16 การส่งเสริมสังคมที่สงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก และครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เนื่องจากการให้ความยุติธรรม ความเท่าเทียมกันแก่ลูกหนี้ทุกกลุ่ม ในการพิจารณาแนวทางการปรับโครงสร้างหนี้ โดยเน้นพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้จากรายได้หรือหลักประกันเป็นหลัก ภายใต้แนวคิดให้ลูกหนี้มีโอกาสเริ่มต้นใหม่ สามารถกลับมาประกอบอาชีพได้อีกเพื่อสร้างตัว และไม่เป็นภาระของสังคม และทำให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน และอันดับที่ 4 คือ เป้าหมายที่ 2 การขจัดความหิวโหย เนื่องจากเมื่อทุกคนมีรายได้ที่เพียงพอต่อรายจ่าย มีหนี้สินลดลงหรือไม่มีหนี้สิน มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เลือกรูปโภคและบริการสิ่งต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของตัวเอง

ตารางที่ 2 แสดงถึงการนำแนวทางอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	จัดอันดับ การนำมาประกอบการพิจารณา
การเจรจาขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้	1
การหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำ	2
การวางแผนการออมเงิน	2
การศึกษาผู้ที่มีความรู้ทางการเงินเพื่อหาแนวทางการแก้ไขหนี้	2
การลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น	3
การขายทรัพย์สินเพื่อนำมาชำระหนี้	3
การไม่ก่อหนี้เพิ่ม และชำระหนี้เดิมให้หมด	4

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารธนาคารหรือสถาบันการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้บริหารสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน และลูกหนี้ของธนาคารหรือสถาบันการเงิน เลือกนำแนวทางการเจรจาขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน เป็นอันดับที่ 1 เนื่องจากการขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้จะทำให้ลูกหนี้มีแนวทาง หรือข้อตกลงในการชำระหนี้เพื่อแก้ไขหนี้ แนวทางการหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำ การวางแผนการออมเงิน และการศึกษาผู้ที่มีความรู้ทางการเงินเพื่อหาแนวทางการแก้ไขหนี้ เป็นอันดับที่ 2 เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดท่องเที่ยวที่มีค่าครองชีพสูง การหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำและการออมเงินจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนมีรายได้เพียงพอต่อรายจ่าย อีกทั้งการศึกษาผู้ที่มีความรู้ทางการเงินเพื่อหาแนวทางการแก้ไขหนี้ จะทำให้ลูกหนี้สามารถแก้ไขหนี้ได้ตรงจุด ส่วนการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น และการขายทรัพย์สินเพื่อนำมาชำระหนี้ เป็นอีกแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินที่มาเป็นอันดับที่ 3 เนื่องจากหากลูกหนี้ไม่มีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน จะทำให้มีโอกาสในการก่อหนี้เพิ่มได้เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่เกินความจำเป็น ดังนั้นการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออกไปจะทำให้มีเงินเหลือเพียงพอที่จะสามารถนำมาชำระหนี้ได้ และเมื่อลูกหนี้ไม่มีรายได้ที่จะนำมาชำระหนี้ได้ การขายทรัพย์สินเพื่อนำมาชำระหนี้เป็นทางเลือกที่ดีอีกทางเลือกหนึ่ง ที่จะทำให้สามารถปลดหนี้ได้ และเลือกแนวทางการไม่ก่อหนี้เพิ่ม และชำระหนี้เดิมให้หมด มาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน เป็นอันดับที่ 4 เนื่องจากหากไม่มีการก่อหนี้เพิ่มเติม จะทำให้สามารถนำรายได้หรือสินทรัพย์ที่มีอยู่มาชำระหนี้ได้อย่างเต็มที่

จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 399 คน ด้วยคำถามที่ว่า ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ตแต่ละด้านระดับใด สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชากรในจังหวัดภูเก็ต จำแนกเป็นรายด้าน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน	\bar{x}	SD	ระดับความสำคัญ
1. ด้านรายได้	3.49	0.664	มาก
2. ด้านเศรษฐกิจ	3.50	0.641	มาก
3. ด้านค่าใช้จ่าย	3.56	0.716	มาก
4. ด้านทัศนคติ	3.50	0.629	มาก
5. ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค	3.44	0.693	มาก
6. วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	3.44	0.689	มาก
7. ขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	3.50	0.685	มาก
รวม	3.49	0.567	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.49 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่า ข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุดคือ ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านทัศนคติ และปัจจัยด้านขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ปัจจัยด้านรายได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และข้อที่มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินต่ำที่สุดคือ ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44

จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 399 คน ด้วยคำถามที่ว่า ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตแต่ละด้านระดับใด สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต จำแนกเป็นรายด้าน

แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน	\bar{x}	SD	ระดับความสำคัญ
1. ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน	3.65	0.666	มาก
2. ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน	3.64	0.663	มาก
3. ด้านการประนอมหนี้	3.46	0.751	มาก
4. ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย	3.64	0.740	มาก
5. ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้	3.21	0.877	ปานกลาง
6. ด้านการหาผู้ออกมารับหนี้แทน	3.38	0.855	ปานกลาง
7. ด้านการเข้าร่วมโครงการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ	3.49	0.863	มาก
8. ด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย	3.21	0.956	ปานกลาง
รวม	3.46	0.633	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.46 เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่า ข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินสูงสุดคือ ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 รองลงมาคือ ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน และด้านการได้ลดเงินต้นลดดอกเบี้ยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 และข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินต่ำที่สุดคือ ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ และด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21

ตารางที่ 5 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.324**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.482**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.290**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.347**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านพฤติกรรมการบริโภค	Pearson Correlation (r)	0.343**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.400**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.444**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

หมายเหตุ: * ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่าปัจจัยด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมการบริโภค มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการวางแผนทางการเงินในระดับน้อย และด้านเศรษฐกิจ ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการวางแผนทางการเงินในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือน
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.292**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.464**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.221**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.243**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค	Pearson Correlation (r)	0.229**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.320**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.377**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย

หมายเหตุ: * ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่าปัจจัยด้านรายได้อันดับค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือนในระดับน้อย มีด้านเศรษฐกิจเพียงด้านเดียวที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือนในระดับปานกลาง

ตารางที่ 7 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการประนอมหนี้

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการประนอมหนี้
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.560**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.537**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.619**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.485**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค	Pearson Correlation (r)	0.566**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.626**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.383**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย

หมายเหตุ: * ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการประนอมหนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่าด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการประนอมหนี้ในระดับน้อย ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านทัศนคติ และด้านพฤติกรรมการบริโภค มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการประนอมหนี้ในระดับปานกลาง ด้านค่าใช้จ่ายและด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการประนอมหนี้ในระดับมาก

ตารางที่ 8 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการได้ลดเงินต้นลดดอกเบี้ย
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.356**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.459**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.299**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.356**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค	Pearson Correlation (r)	0.358**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.460**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.338**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย

หมายเหตุ: * ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่าด้านรายได้ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ยในระดับน้อย ด้านเศรษฐกิจ และด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ยในระดับปานกลาง

ตารางที่ 9 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.582**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.497**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.565**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.472**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค	Pearson Correlation (r)	0.550**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.636**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.406**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

หมายเหตุ: * ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ในระดับปานกลาง ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ในระดับมาก

ตารางที่ 10 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทน

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทน
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.646**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.360**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.701**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.500**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโศค	Pearson Correlation (r)	0.715**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.745**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	มาก
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.428**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

หมายเหตุ: * ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทนในระดับน้อย ด้านทัศนคติ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทนในระดับปานกลาง ด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโศค และด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทนในระดับมาก

ตารางที่ 11 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการเข้าร่วมโครงการ การช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.486**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.444**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.534**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.397**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค	Pearson Correlation (r)	0.533**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.599**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.341**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย

หมายเหตุ: * ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ด้านทัศนคติ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐในระดับน้อย ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่ายด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค และด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐในระดับปานกลาง

ตารางที่ 12 แสดงค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย

ตัวแปร	ค่าสถิติ	ด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย
ด้านรายได้	Pearson Correlation (r)	0.484**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	Pearson Correlation (r)	0.393**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	น้อย
ด้านค่าใช้จ่าย	Pearson Correlation (r)	0.469**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านทัศนคติ	Pearson Correlation (r)	0.439**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค	Pearson Correlation (r)	0.493**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้	Pearson Correlation (r)	0.549**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง
ด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน	Pearson Correlation (r)	0.436**
	Sig. (2-tailed)	0.000*
	ระดับความสัมพันธ์	ปานกลาง

หมายเหตุ: * ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

** ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเป็นบุคคลล้มละลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาแยกตามลำดับข้อพบว่า ด้านเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเป็นบุคคลล้มละลายในระดับน้อย ด้านรายได้ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการเป็นบุคคลล้มละลายในระดับปานกลาง

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่กลุ่มตัวอย่างนำมาประกอบการพิจารณาสำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินมากที่สุดคือ เป้าหมายที่ 1 การขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ และเป้าหมายที่ 8 การจ้างงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน และการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพราะเนื่องจากทุกคนต่างต้องการที่จะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความเท่าเทียมกันในสังคม มีสุขอนามัยที่ดี และช่วยกันขับเคลื่อนทำให้เศรษฐกิจเติบโต รวมถึงสามารถนำรายได้มาชำระหนี้เพื่อนำให้หมดหนี้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สยาม อรุณศรีมรกต และ ยงยุทธ วัชรกุล (2559) ซึ่งศึกษาเรื่อง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ประการของสหประชาชาติเพื่อโลกอนาคต พบว่าการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง

การใช้เท่าที่จำเป็น ไม่จำเป็นต้องสะสมทรัพย์สินหรือทรัพย์สินสมบัติที่เกินความจำเป็น ในการดำรงชีพ ไม่ใช่การดำรงอยู่เพื่อก่อให้เกิดกำไรของผู้มีอำนาจและทุนมาก วิกฤตเศรษฐกิจทำให้ประชาชนที่พ้นจากสภาวะยากจนแล้วต้องกลับไปเผชิญสถานะเดิม เนื่องจากไม่มีงานทำ ดังนั้น การเจริญเติบโตที่ยั่งยืนผ่านการสร้างงานที่มีคุณค่าจึงมีความสำคัญ รวมถึงส่งเสริมการศึกษาที่เน้นคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สิน และแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตโดยปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน มีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายมีผลทำให้เกิดภาวะหนี้สินสูงที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน ปัจจัยด้านรายได้ ปัจจัยด้านพฤติกรรมการบริโภค และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ ตามลำดับ เนื่องจากประชากรในจังหวัดภูเก็ตส่วนใหญ่รับภาระค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนเพียงคนเดียว ผลประกอบการจากการประกอบอาชีพหรือธุรกิจประสบปัญหาการขาดทุน ทำให้ต้องกู้เงินมาลงทุน และมีทัศนคติที่ว่าสามารถรับมือกับความเสี่ยงทางการเงินได้ ไม่ได้มีการบันทึกรายรับรายจ่ายภายในครัวเรือน และไม่มีรายได้เสริม มีพฤติกรรมการบริโภคที่ให้ค่านิยมในการบริโภคทางวัตถุ อีกทั้งยังมีการก่อหนี้เพื่อซื้อทรัพย์สินไว้เก็บเป็นสินทรัพย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมลวรรณ เดชานุเบกษา (2558) ซึ่งศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและการจัดการหนี้สินของประชากรในตำบลเขวา อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาหนี้สินโดยรวม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย และด้านพฤติกรรมผู้บริโภค

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต จากการศึกษาพบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตโดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกตามลำดับข้อ พบว่า ข้อที่เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินสูงสุด คือ ด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน เนื่องจากวิธีที่จะแก้ไขปัญหาหนี้สินที่ดีที่สุดของประชาชนคือ การที่ประชาชนต้องรู้จักการวางแผนทางการเงินของครอบครัวอย่างรอบคอบ สอดคล้องกับ ข้อค้นพบของ สุนทร คุณชัยมั่ง และคณะ (2565) ที่ว่าหนี้ครัวเรือนของประชาชนในระดับฐานราก มีสัดส่วนหนี้ต่อรายได้ครัวเรือนในอัตราที่เพิ่มขึ้น แต่ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน 3 ใน 4 ศูนย์ของกรณีศึกษา สามารถลดสัดส่วนหนี้ต่อรายได้ได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศในปี พ.ศ. 2562 ปัจจัยความสำเร็จที่เกิดขึ้น เป็นผลมาจาก “กลไกขับเคลื่อนความสำเร็จ” 3 กลไก ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติการขององค์กรชุมชน ร่วมกับคำแนะนำจากกรมการพัฒนาชุมชน การทำงานร่วมกันของสถาบันการเงินในชุมชนและศูนย์จัดการกองทุนชุมชน และกระบวนการทำงานที่นำเอาเรื่องเศรษฐกิจมาเกี่ยวข้องกับการจัดการหนี้ โดยมุ่งสื่อสารทำความเข้าใจต่อเรื่องหนี้และการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ที่ไม่สอดคล้องกับรายได้จากภาคเกษตรที่มีลักษณะเป็นฤดูกาลและผันผวน และสอดคล้องกับข้อเสนอของ จุไรวรรณ ทองสองแก้ว (2565) ที่เสนอว่า หน่วยงาน เช่น กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ สามารถที่จะฝึกอบรมการใช้สื่อดิจิทัลให้กับประชาชนได้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์หนา คงแก้วนิต และคณะ (2561) ซึ่งศึกษา เรื่อง สถานการณ์หนี้ครัวเรือนกับแนวทางการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อความพอเพียง พบว่าปัญหาและสาเหตุของหนี้ครัวเรือนส่วนใหญ่มาจากระดับการบริโภคของครัวเรือนที่สูงขึ้น รองลงมาคือ ความต้องการถือเงินเพื่อการลงทุนของครัวเรือน ส่วนการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการออมเงินอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือการตระหนักถึงความสำคัญของเงินฉุกเฉินเพื่อสำรองใช้เมื่อยามจำเป็น และ

การนำเงินไปลงทุนอื่น ๆ เพื่อต่อยอดรายได้ให้เพิ่มขึ้น สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมาก คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการหนี้สินและการออม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรมกรบริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ และด้านการขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน มีความสัมพันธ์กับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน ด้านการเพิ่มรายได้ของครัวเรือนด้านการประนอมหนี้ด้านการได้ลดเงินต้น ลดดอกเบี้ยด้านการขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อใช้หนี้ด้านการหาผู้อื่นมารับหนี้แทนด้านการเข้าร่วมโครงการการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ และด้านการเป็นบุคคลล้มละลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาภิวัฒน์ ชันทะ และ สุภาคีพรรณ ตั้งตรงไพโรจน์ (2564) พบว่า การแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม ซึ่งในปัจจุบันพบว่า คนไทยเป็นหนี้เร็วขึ้น เป็นหนี้นานขึ้น และเป็นหนี้มากขึ้น แม้ภาครัฐจะออกมาตรการใด ๆ มาเพื่อบรรเทาปัญหาหนี้สินของครัวเรือน เช่น การแก้ไขปัญหาแหล่งเงินทุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ แต่ประสิทธิผลของมาตรการเหล่านั้นจะมีย่อยหากครัวเรือนยังคงขาดวินัยทางการเงิน จึงจำเป็นต้องสร้างความรู้ทางการเงินโดยเฉพาะการบริหารหนี้สินครัวเรือน

ข้อเสนอแนะ

1. รัฐบาลและสถาบันการเงิน ควรมีแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มาประกอบการวางแผนหรือออกนโยบายแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับประชาชน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

2. รัฐบาลและสถาบันการเงิน ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเงิน การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย การวางแผนทางด้านค่าใช้จ่าย การลดค่านิยมในด้านการใช้จ่าย การไม่สร้างหนี้เพิ่มเพื่อ มาหมุนเวียน การให้ความรู้เรื่องหนี้และการแก้ไขปัญหาหนี้ ให้กับประชาชน รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพเสริมเพื่อให้มีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย เพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนสร้างหนี้เกินตัว

3. ธนาคารหรือสถาบันการเงิน ควรมีนโยบายหรือข้อกำหนดในการปล่อยสินเชื่อให้แก่ประชาชน โดยการคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของประชาชน รวมถึงการออกนโยบาย หรือโครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือในการแก้หนี้ให้กับประชาชน

4. ประชาชนควรรู้จักการวางแผนทางการเงินในครัวเรือน และการวางแผนการออมเงิน ควรมีการจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่าย ใช้จ่ายแค่ที่จำเป็น ไม่ฟุ่มเฟือย และควรหาอาชีพเสริมนอกเหนือจากการทำงานประจำ เพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

เอกสารอ้างอิง

กานต์มณี การินทร์. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาระหนี้ครัวเรือนในสถานการณ์ช่วงโควิด-19 ของเกษตรกรในเขตตำบลแกโพรง จังหวัดบุรีรัมย์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

จุไรวรรณ ทองสองแก้ว. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารด้วยระบบ Digital กับบริการประชาชนตามเป้าหมาย Balance Scorecard ของธนาคาร. วารสารกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์, 1(4), 81-101.

ฉัตรชัย ดวงรัตนพันธ์. (2565, 23 มกราคม). CEO Blog: หนี้ครัวเรือนเพิ่ม! ระเบิดลูกต่อไป...จุดภาคค่าปลีก. กรุงเทพธุรกิจ. <https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/984163>

- ชานาภิวัดน์ ชันทะ และสุภาภรณ์ ตั้งตรงไพโรจน์. (2564). หนี้ครัวเรือนไทยกับแนวทางแก้ไขที่ยั่งยืน. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ*, 8(1), 131-145.
- ณัฐพล ท่วมจันทร์. (2555). การศึกษาภาวะหนี้สินและแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหางว อำเภอบึง จังหวัดเชียงราย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย]. Digital Research Information Center.
<https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/308644>
- พันธ์ ทองชุมนุม และ ชยานนท์ ภูเจริญ. (2563, 1 เมษายน). เศรษฐกิจภูมิภาค: ภูเก็ตแฉกผลกระทบเศรษฐกิจเกิดจาก COVID-19 เสียหาย 1.5 หมื่นล้านบาท. ประชาชาติธุรกิจออนไลน์.
<https://www.prachachat.net/local-economy/news-431252>
- พิมลวรรณ เดชานุกษา. (2558). การศึกษาสภาพปัญหาและการจัดการหนี้สินของประชากรในตำบลเขวาสันติ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม]. <http://research.rmu.ac.th/rdi-mis//upload/fullreport/1615216150.pdf>
- มนต์ทนา คงแก้ว, นิตพลพิชัย ดุลยวาทีต, และ กุศลธีรา ทองใหญ่. (2561). สถานการณ์หนี้ครัวเรือนกับแนวทางการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อความพอเพียง. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.
<https://riss.rmutsv.ac.th/project/?id=2859>
- มรกต วงศ์อรินทร์. (2563). ภาวะหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้าสมุทรปราการ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. [ลิงค์ที่น่าสงสัยถูกลบ]
- สยาม อรุณศรีมรกต และ ยงยุทธ วัชรกุล. (2559). เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ประการของสหประชาชาติเพื่อโลกอนาคต. *วารสารวิจัยสหวิทยาการไทย*, 11(3), 1-7.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2564). สถิติรายได้และรายจ่ายของครัวเรือน.
<http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/08.aspx>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). เกี่ยวกับ SDGs. <https://sdgs.nesdc.go.th/เกี่ยวกับ-sdgs/>
- สุนทร คุณชัยมั่ง, วีรบูรณ์ วิสารทสกุล และอารีย์ คงแจ่ม. (2565). แนวทางการแก้ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนของประชาชนในระดับฐานรากอย่างยั่งยืน. *วารสารพัฒนศาสตร์*, 5(2), 1-25.
- อรชума มุลศรี. (2558). การบัญชีขั้นกลาง 2. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
<http://portal5.udru.ac.th/ebook/pdf/upload/17pbv75fnS7Sfn83w579.pdf>
- Morse, J. M. (1994). Designing funded qualitative research. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (pp. 220-235). Sage Publications.